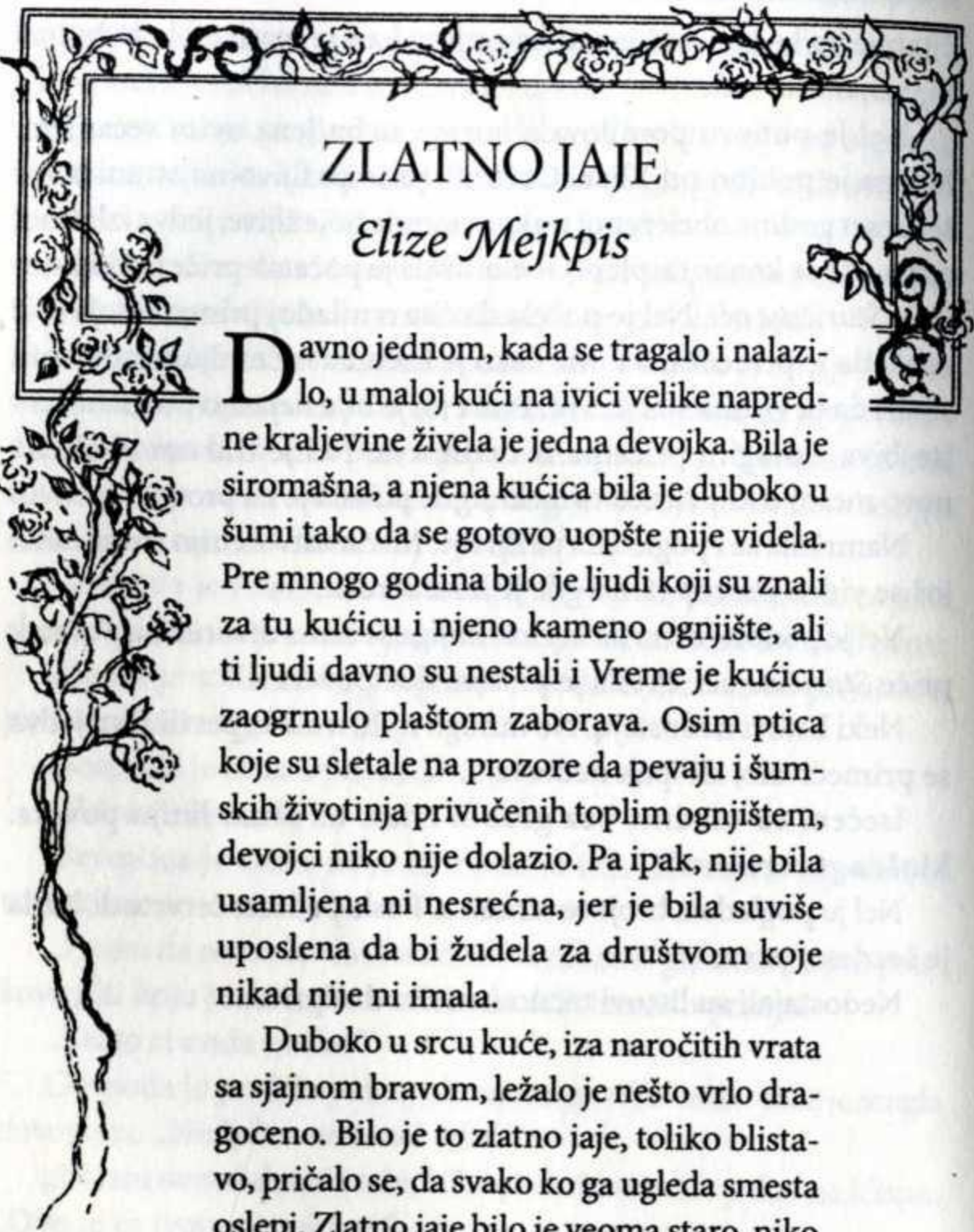

ZLATNO JAJE

Elize Mejkpis

Davno jednom, kada se tragalo i nalazilo, u maloj kući na ivici velike napredne kraljevine živela je jedna devojka. Bila je siromašna, a njena kućica bila je duboko u šumi tako da se gotovo uopšte nije videla. Pre mnogo godina bilo je ljudi koji su znali za tu kućicu i njeno kameno ognjište, ali ti ljudi davno su nestali i Vreme je kućicu zaogrnilo plaštom zaborava. Osim ptica koje su sletale na prozore da pevaju i šumskih životinja privučenih toplim ognjištem, devojci niko nije dolazio. Pa ipak, nije bila usamljena ni nesrećna, jer je bila suviše uposlena da bi žudela za društvom koje nikad nije ni imala.

Duboko u srcu kuće, iza naročitih vrata sa sjajnom bravom, ležalo je nešto vrlo dragoceno. Bilo je to zlatno jaje, toliko blistavo, pričalo se, da svako ko ga ugleda smesta oslepi. Zlatno jaje bilo je veoma staro, niko nije znao tačno koliko, a brojna pokolenja porodice ove devojke imala su zadatak da ga čuvaju.

Devojka nije razmišljala o svojoj dužnosti, jer je znala da je to njena sudbina. Jaje mora ostati bezbedno, netaknuto i skriveno.

Što je još važnije, niko ne sme saznati za njegovo postojanje. Mnogo godina ranije, kad je kraljevina tek nastajala, veliki ratovi izbijali su zbog zlatnog jajeta, jer su legende govorile da ima čarobne moći i da može ispuniti svaku želju svog vlasnika.

I tako je devojka stražarila. Danju je sedela uz svoj jednostavni kolovrat pored prozora i veselo pevala s pticama koje su se okupljale da je gledaju kako radi. Noću je pozivala svoje šumske prijatelje da spavaju u toploti njene kućice grejane iznutra sjajem zlatnog jajeta. I nije zaboravljala da nema ničeg važnijeg od nasleđa.

U međuvremenu, daleko odatle, u velikom zamku kraljevine, živela je mlada princeza, dobra i lepa, ali vrlo nesrećna. Bila je rđavog zdravlja i ma koliko je njena majka kraljica posvuda tragala za lekom, nije mogla naći ništa od čega bi princeza ozdravila. Šaputalo se da ju je kao bebu neki zli apotekar kletvom osudio na večito bolovanje, ali niko se nije usuđivao da to kaže glasno, jer kraljica je bila okrutna i njeni podanici s pravom su strepeli od njenog gneva.

No princeza je bila zenica kraljičinog oka. Svakog jutra kraljica je obilazila kćer, ali avaj, svakog jutra princeza je bila ista – bleđa, slaba i umorna. „Majko“, šaputala je, „ja samo želim snage da prođem kroz vrtove zamka, da igram na balovima u zamku, da zaplivam vodama zamka. Jedina mi je želja da ozdravim.“

Kraljica je imala čarobno ogledalo u kom je videla sve što se dešava u kraljevini, i svakog dana ga je pitala: „Ogledalo moje, druže moj sa zida, pokaži mi onoga ko kćer će da mi izvida.“

Ali ogledalo je svakog dana odgovaralo isto: „Nema lekara, niti će ga biti, koji će princezi zdravlje povratiti.“

Jednog dana kraljica je bila toliko uzrujana stanjem svoje kćeri da je zaboravila ogledalu da postavi uobičajeno pitanje. Zajecala je i kroz suze upitala: „Kaži, ogledalce, šta treba da činim, detetu svome želju da ispunim?“

Ogledalo je ćutalo neko vreme, ali na njegovoj staklenoj sredini stvarala se slika male kuće usred guste mračne šume; iz kamenog dimnjaka vio se dim. Iza prozora sedela je devojka, prela za kolo-vratom i pevala s pticama.

„Šta mi to pokazuješ?“, upita kraljica zapanjeno. „Je li ova devojka vidarica?“

Ogledalo odgovori tihim ozbiljnim glasom: „U mračnoj šumi na ivici kraljevine stoji jedna kolibica. U kolibici je zlatno jaje koje ispunjava želje svome vlasniku. Devojka koju vidiš čuvarica je zlatnog jajeta.“

„Kako da uzmem jaje od nje?“, upita kraljica.

„Ona radi to što radi za dobro kraljevine“, reče ogledalo, „i neće lako pristati.“

„Pa šta treba da činim?“

Ali čarobno ogledalo više nije imalo odgovora; slika kućice je iščezla i ostalo je samo staklo. Kraljica je podigla glavu i zagledala se niz nos; zurila je tako sve dok joj se usne nisu razvukle u osmejak.

Sutradan rano ujutru kraljica je pozvala sebi princezinu najbližu služavku. Ta devojka rodila se u kraljevini i kraljica je mogla da se osloni na nju da će uraditi sve kako bi obezbedila princezi

zdravlje i sreću. Kraljica joj je naredila da donese zlatno jaje.

Služavka je krenula prema mračnoj šumi. Tri dana i tri noći išla je ka istoku, a u suton trećeg dana stigla je na ivicu šume. Koračala je preko palih grana, pratila je stazu kroz grmlje sve dok najzad nije stigla na čistinu i videla pred sobom kolibicu s dimnjakom iz kog se vio dim slatkog mirisa.

Služavka je pokucala na vrata i sačekala. Kad su se vrata otvorila, pred njom se našla devojka; iako se iznenadila što vidi posetiteljku na svom pragu, devojka se gostoljubivo nasmešila. Pomerila se u stranu i pozvala služavku da uđe. „Umorna si“, rekla je devojka. „Putuješ izdaleka. Uđi i ugrej se uz moje ognjište.“

Služavka je ušla i sela na jastuk pored vatre. Devojka joj je donela činiju vruće čorbe, pa je sela tiho da prede dok je njena gošća jela. Vatra je pucketala u ognjištu i od toplote se služavci pridremalo. Toliko je žudela da zaspi da bi zaboravila na svoj zadatak da njena domaćica nije rekla: „Ti si zbilja dobrodošla ovde, tuđinko, pa mi oprosti što moram da te pitam za razlog tvog dolaska.“

„Poslala me je kraljica“, rekla je služavka. „Traži tvoju pomoć da izleči svoju kćer.“

Šumske ptice ponekad su pevale o događajima u kraljevini, pa je tako devojka čula za dobru i lepu princezu koja živi u zamku. „Učiniću sve što mogu“, rekla je, „mada ne znam zašto te je kraljica poslala k meni, pošto ne umem da lečim.“

„Kraljica me je poslala da uzmem nešto što ti čuvaš“, rekla je služavka. „Predmet obdaren moćima da ostvaruje želje svog vlasnika.“

Devojka je shvatila da služavka govori o zlatnom jajetu. Tužno je odmahнула glavom. „Učiniću sve da pomognem princezi, sve osim toga što tražiš. Moje je nasleđe da štitim zlatno jaje, i od toga nema ničega važnijeg. Skloni se ovde noćas od hladne puste šume, ali sutra moraš da se vratiš i kažeš kraljici da joj ne mogu dati zlatno jaje.“

Sutradan je služavka krenula nazad u zamak. Putovala je tri dana i tri noći i najzad je stigla do bedema zamka gde ju je čekala kraljica.

„Gde je zlatno jaje?“, upitala je kraljica gledajući služavkine prazne šake.

„Nisam ispunila zadatak“, rekla je sluškinja, „jer, avaj, devojka iz kolibe ne želi da se rastane od svog nasleđa.“

Kraljica se uspravi do pune visine, a lice joj pocrvene. „Moraš se vratiti“, reče i uperi u služavku kažiprst ukrašen dugim noktom, „i reći devojci da je njena dužnost da služi kraljevini. Ako odbije, pretvoriće se u kamen i stajaće u dvorištu zamka doveka.“

I tako je sluškinja još jednom krenula na istok. Hodala je tri dana i tri noći dok se ponovo nije našla pred vratima kolibe. Pokucala je, a devojka joj je veselo otvorila, zamolila je da uđe i donela joj činiju vrele čorbe. Sela je da prede dok je njena gošća večerala, a zatim je rekla: „Ti si zbilja dobrodošla ovde, tuđinko, pa mi oprosti što moram da te pitam za razlog tvog dolaska.“

„Ponovo dolazim po kraljičinom nalogu“, reče sluškinja. „Ona traži tvoju pomoć da izleči svoju kćer. Tvoja je dužnost da služiš kraljevini. Ako odbiješ, kraljica je rekla da ćeš se pretvoriti u kamen i doveka stajati u dvorištu zamka.“

Devojka se tužno osmehnula. „Moje je nasleđe da čuvam zlatno jaje“, reče. „Ne mogu ti ga dati.“

„Želiš li da se pretvoriš u kamen?“

„Ne želim“, odgovori devojka, „niti ću se pretvoriti, jer služim svojoj kraljevini čuvajući zlatno jaje.“

Sluškinja na ovo nije rekla ništa jer je znala da devojka govori istinu. Sutradan je krenula nazad u zamak, a kad je stigla, kraljica ju je ponovo čekala pod zidinama.

„Gde je zlatno jaje?“, upitala je kraljica gledajući služavkine prazne šake.

„Opet nisam ispunila zadatak“, rekla je služavka, „jer, avaj, devojka iz kolibe ne želi da se rastane od svog nasleđa.“

„Jesi li joj rekla da je njena dužnost da služi kraljevini?“

„Jesam, Vaše veličanstvo“, odgovori služavka, „a ona je rekla da služi kraljevini čuvajući jaje.“

Kraljica se razgnevila i lice joj se oblilo tamnim crvenilom. Oblaci su se nakupili na nebu, a gavrarnovi su poleteli u skrovišta.

Kraljica se setila šta joj je reklo ogledalo – „Ona radi to što radi za dobro kraljevine“ – i usne su joj se razvukle u osmeh. „Moraš još jednom poći k njoj“, rekla je sluškinji, „i ovog puta joj kaži da će, ako odbije da preda zlatno jaje, biti odgovorna za princezinu večitu tugu koja će kraljevstvu doneti beskrajnu zimu bola.“

I tako je služavka treći put krenula na istok. Tri dana i tri noći je hodala dok nije stigla pred skrivenu kolibicu. Pokucala je, a devojka joj je veselo otvorila, zamolila je da uđe i donela joj činiiju vrele

čorbe. Sela da prede dok je njena gošća večerala, a zatim je rekla: „Ti si zbilja dobrodošla ovde, tuđin-ko, pa mi oprosti što moram da te pitam za razlog tvog dolaska.“

„Ponovo dolazim po kraljičinom nalogu“, reče sluškinja. „Ona traži tvoju pomoć da izleči svoju kćer. Tvoja je dužnost da služiš kraljevini. Ako odbiješ, kraljica je rekla da ćeš biti odgovorna za princezinu večitu tugu koja će kraljevstvu doneti beskrajnu zimu bola.“

Devojka je dugo sedela nepomično i ćutke. Onda je polako klimnula glavom. „Da poštedim princezu i da poštedim kraljevinu, daću ti zlatno jaje.“

Sluškinja se stresla, mračna šuma se utišala i zlo- volja se ušunjala ispod praga da brine pored vatre. „Ali nema ničeg važnijeg od zaštite tvog nasleđa“, rekla je. „To je tvoja dužnost prema kraljevini.“

Devojka se nasmešila. „A od kakve je koristi ta dužnost ako moja dela osude kraljevinu na večitu zimu? Većita zima smrznuće zemlju, neće biti ptica, životinja ni žetve. Zato je sada moja dužnost da predam zlatno jaje.“

Sluškinja je tužno gledala devojku. „Ali najva- žnije je da čuvaš svoje nasleđe. To jaje je deo tebe, moraš da ga štitiš.“

Ali devojka je već s lančića oko vrata skinula veliki zlatni ključ i gurnula ga u bravu naročitih vrata. Kad ga je okrenula, pod je zaječao, kameno ognjište se promeškoljilo, grede tavanice su uzdah- nule. Svetlost je zgasnula u kolibi, a pojavio se sjaj iz tajne sobice. Devojka je ušla i vratila se držeći u rukama nešto pokriveno, toliko dragoceno da je okolni vazduh brujaao.

Devojka je ispratila sluškinju iz kuće, a kad su stigle do ivice čistine, predala joj je svoje nasleđe. Zatim je pošla nazad i videla da se koliba smračila. Svetlo je nestalo, odjednom nemoćno da probije gusti mrak okolne šume. Koliba se ohladila iznutra, pošto je više nije grejao sjaj zlatnog jajeta.

S vremenom su životinje prestale da navraćaju a ptice su odletele dalje, i devojka je shvatila da više nema nikakvu svrhu. Zaboravila je kako se prede, glas joj se pretvorio u šapat, a ruke i noge su joj se kočile, nepokretne. Jednog dana shvatila je da je sloj prašine prekrrio čitavu kolibu i nju samu, skamenjenu. Sklopila je oči i osetila da pada kroz hladnoću i tišinu.

Nekoliko godina kasnije princeza je sa sluškinjom jahala ivicom mračne šume. Iako je nekada teško bolovala, princeza se čudesno oporavila i udala za lepog princa. Živela je punim i srećnim životom; šetala je, igrala, pevala i uživala u svom neizmernom bogatstvu. Imali su divnu kćer koju su mnogo voleli, a hranila se čistim medom, napajala rosom s ružinih latica i igrala s prelepim leptirima.

Kad su princeza i njena pratilja tog dana dojahale do mračne šume, princezu je obuzeo neobičan poriv da uđe. Nije se osvrkala na reči svoje služavke, nego je naterala konja preko granice u hladnu mračnu šumu. U šumi je vladala potpuna tišina, ni ptice ni životinje ni povetarac nisu remećili nepomični hladni vazduh. Čuo se samo topot konjskih kopita.

Polako su stigle do čistine i videle kolibicu potpuno obraslu u puzavice. „Kakva mila kućica“, reče princeza. „Pitam se ko u njoj živi.“

Sluškinja okrenu glavu i zadrhta zbog neobične hladnoće na čistini. „Niko, princezo moja. Više niko. Kraljevina cveta, ali u mračnoj šumi više nema života.“

